

GAZA DECLARATION

by European Muslim Organizations

Avrupa'daki Müslüman Kuruluşların Gazze Deklarasyonu

Basın Dosyası

09.07.2025 | Press Club Brussels Europe
Rue Froissart 95, 1040 Brüksel, Belçika

Avrupa'daki Müslüman Kuruluşların Gazze Deklarasyonu

09.07.2025 | Press Club Brussels Europe, Rue Froissart 95, 1040 Brüksel, Belçika

Türkçe Deklarasyon Metni

Avrupa genelindeki Müslümanlar adına konuşuyoruz. Sayıları 15.000'i aşan cami ve İslami kurumlardan gelen toplulukları temsil ederek milyonlara ulaşıyoruz. Bu sorumlulukla adalet, yaşam, uluslararası hukuk ve insanların barış içinde bir arada yaşamasını savunuyoruz.

Gazze'de büyük bir insani kriz yaşanıyor. İsrail ordusunun doğrudan saldırıları neticesinde şimdiye kadar 58.000'den fazla insan hayatını kaybetti. Yüz binlerce insanın nerede olduğu ise belirsiz. Kurbanlar arasında çok sayıda çocuk da bulunuyor. Aileler yok olmuş, yaşam alanları yerle bir edilmiş vaziyette. İnsanlar su ya da yiyecek bulmaya çalışırken ölüyorlar. Açlık bilinçli bir şekilde savaş silahı olarak kullanılıyor. İnsani yardım kısıtlanıyor. Umutlar azalıyor.

Geçmişte masum insanların öldürülmesini ister İsrail ister Hamas isterse başkaları tarafından olsun kınadık. Kimi etkilerse etkilesin sivil kayıplar trajiktir. Her zaman ateşkesten, insani yardımdan, rehinelerin serbest bırakılmasından, barıştan ve hem İsrail hem de Filistin için iki devletli çözümden yana tavrımızı ortaya koyduk. Maalesef bugüne kadar durum daha iyiye gitmedi, aksine daha da kötüleşti. Uzun yıllardan beri devam eden çatışma artık son bulmalıdır. Bu sebeple bugün buradayız ve bir kez daha, tek ses hâlinde taleplerimizi sunmaktayız.

Yaşadığımız şey bir savaşın ötesinde, sivil altyapının ve Filistin halkının geçim kaynaklarının sistematik bir şekilde yok edilmesidir. Gazze'deki Filistinlilerin bir geleceğinin olmadığını dile getiren İsrail hükümeti üst düzey yetkililerinin sayısı her geçen gün artıyor. Uluslararası hukukçular, insan hakları örgütleri ve BM temsilcileri artık *bunun bir soykırım olduğunu dile getiriyorlar*. Bu insanlık suçuna derhâl son verilmelidir.

Dağıtım noktalarındaki korkunç, insan onuruna yakışmayan görüntülere şahit oluyoruz. "Gazze İnsani Yardım Vakfı" adlı kuruluş gıda dağıtım alanında UNRWA'nın yerini almış durumda. Ancak bu yapı sıkıntıları daha da derinleştiriyor, yardıma erişimi daha da zorlaştırıyor ve Gazze halkı üzerindeki kuzey Gazze'yi terk etme baskısını artırıyor. İnsanların yerlerinden edilmelerini aktif bir şekilde destekleyen bir yardım yapılanması çözüm değildir; krizi daha da şiddetlendirir. Bunu bir parça ekmeğe ulaşmak için dağıtım merkezlerine giden insanların öldürüldüğü haberlerinde de görüyoruz.

İnsan hakları örgütleri, ciddi savaş suçları da dâhil olmak üzere çok sayıda ciddi uluslararası hukuk ihlali belgeliliyor. Sosyal medya platformlarında bu ihlalleri açıkça ortaya koyan videolar dolaşıyor. Batı Şeria'da da kamulaştırmalar, zorla tehcir

Avrupa'daki Müslüman Kuruluşların Gazze Deklarasyonu

09.07.2025 | Press Club Brussels Europe, Rue Froissart 95, 1040 Brüksel, Belçika

ve uluslararası hukuku ihlal eden yerleşimlerin genişletilmesi uygulamalarıyla durum günden güne kötüleşiyor.

Üstelik tüm bunlar dünyanın gözü önünde gerçekleşiyor. Avrupa hükümetlerinin tepkileri ise büyük ölçüde sembolik kalıyor. Ortada net bir sonuç yok. Bu durum birtakım soruları da beraberinde getiriyor: İnsan haklarına bağlılık iddiası ile mevcut pasiflik nasıl bağdaşabilir? Avrupa siyaseti için kırmızı çizgiler nerede?

İsrail'deki pek çok siyasi figür güvenlikten değil, aksine açıkça Gazze'yi kalıcı şekilde kontrol ya da ilhak etmekten bahsediyor. Amacın Filistin devletinin kurulmasını ve bu bölgede var olmasını engellemek olduğu görülüyor.

Net bir şekilde vurguluyoruz: Barış isteyenler adaletin yerini bulması için bir şeyler yapmak zorunda. Adalet talep edenler, yakın müttefikleri söz konusu olduğunda da uluslararası hukuka uymak durumundadır.

Talebimiz çok açık:

- Acilen ateşkes sağlanmalı, soykırım derhâl durdurulmalıdır.
- Tüm rehiner ve haksız yere alıkonulan kişiler serbest bırakılmalıdır.
- İnsani yardım için serbest erişim sağlanmalıdır.
- Savaş suçlarında kullanıldığı ve uluslararası hukuku ihlal ettiği sürece silah sevkiyatı yapılmamalıdır.
- Uluslararası Ceza Mahkemesi siyasi baskı olmaksızın çalışmalarına devam edebilmelidir.
- Gazetecilerin Gazze'ye engelsiz erişimi ve Gazze'de bağımsız habercilik yapabilmeleri için güvenliklerinin garanti altına alınması sağlanmalıdır.
- Her iki halkın da onurlu bir şekilde bir arada yaşayabilmesi için kalıcı bir barışın temeli olarak iki devletli çözüm bağlamında özgür ve egemen bir Filistin devleti tanınmalıdır.

Avrupa nüfusunun çoğunluğu bizim bakış açımızı paylaşıyor. Net bir siyasi pozisyon alınması yönünde geniş bir destek olduğunu anketler ortaya koyuyor. Ancak halkın sesi pek çok parlamentoda yankı bulmuyor. Halkın talebi ile siyasi kararlar arasında giderek artan uyuşmazlık, demokratik süreçlere olan güveni de tehlikeye atıyor.

İslam dünyasının bazı kesimlerinden de ortak ve kararlı bir diplomatik girişim gelmiyor. Konuşuluyor ama çoğu zaman somut bir adım atılmıyor. Sorumluluk almak yerine sembolik hareketlere başvurulması hayal kırıklığına neden oluyor.

Avrupa'daki Müslüman Kuruluşların Gazze Deklarasyonu

09.07.2025 | Press Club Brussels Europe, Rue Froissart 95, 1040 Brüksel, Belçika

Avrupa'daki Yahudi cemaatleriyle on yıllardır karşılıklı saygı temelinde diyalog hâlindeyiz. Şu anda Avrupa'da iyi bir diyalog ve güçlü bir uyum var. Hangi taraftan olursa olsun aşırılık yanlılarının toplumlarımızın arasını açmasına izin vermeyeceğiz. Irkçılığın, İslam karşıtlığının ve antisemitizmin aramızda yeri yok.

Sevdiklerini kaybeden, kaçırılan veya haksız yere alıkoyulan aile üyelerinden bir hayat belirtisi bekleyen Filistinli ve Yahudi ailelerin acısının ne kadar derin olduğunun farkındayız. Ayrıca Filistinlilerin yaşam ortamları yok edilmiş vaziyette. Biz barış ve adalet istiyoruz. Bu ikisi ayrılmaz bir şekilde birbirine bağlıdır.

Net bir duruş sergileyen, Filistin'i tanıyan ve devam eden insan hakları ihlallerine karşı somut önlemler talep eden Avrupa devletlerine teşekkür ediyoruz. Ayrıca Gazze ve Batı Şeria'da yaşanan acılara sürekli ve alenen dikkat çeken sanat, spor, medya ve akademi dünyasından pek çok cesur sese de teşekkür etmek isteriz. Onların kararlılığı çok önemli.

Son olarak Filistinli sivil halka sesleniyoruz: Yaşadığınız tarifsiz acıyı hayal bile edemiyoruz. Ölümünün sayısı, yaşam alanlarının toptan imha edilmesi, sayısız ailenin çektiği acılar bizi derinden sarsıyor.

Dünyanın dört bir yanındaki birçok karar vericinin pasifliği ve eylemsizliği bu insani felakete katkıda bulunuyor. Ancak hem çektiğiniz acılar hem de barışçıl, adil ve kendinizin şekillendireceği bir gelecek adına beslediğiniz umut asla unutulmamalı.

Hikâyelerinizin duyulması, haklarınıza saygı gösterilmesi; özgürlük, onur ve emniyet içerisinde kendi geleceğinizi şekillendirebilmeniz için elimizden geleni yapmaya kararlıyız. Dualarımız ve çabamız barış ve yaşanabilir bir Filistin'in birlikte yeniden inşası içindir.

Katılan Müslüman Kuruluşlar

Almanya Müslümanları Koordinasyon Konseyi (KRM)
Fransa İslam Konseyi (CFCM)
Avusturya İslam Cemaati (IGGÖ)
Belçika Müslümanları Yürütme Organı (EMB)
Norveç İslam Konseyi (IRN)
Hollanda Müslümanlarla İletişim Organı (CMO)
Danimarka Müslümanlar Birliği (DMO)
İtalya İslami Topluluk ve Kuruluşlar Birliği (UCOII)

Müslüman Temsil Kurumlarının Kısa Tanıtımı

Avusturya İslam Cemaati (IGGÖ)

<https://www.derislam.at/>

1912'de kurulan Avusturya İslam Cemaati (Alm. *Islamische Glaubensgemeinschaft in Österreich* – IGGÖ), İslam Yasası çerçevesinde resmî dinî cemaat statüsüne sahip olan Avrupa'daki nadir Müslüman kurumlardan biridir. 1979'da kurulan IGGÖ, 700 bini aşkın Müslümanı temsil etmekte ve devletle Müslümanlar arasında ana muhatap olarak işlev görmektedir.

IGGÖ, 350 cami ve mescidi bünyesinde barındırmaktadır. Camiler resmi olarak tanınmaktadır. IGGÖ ayrıca devlet okullarındaki İslam din dersi müfredatını hazırlamakta ve din öğretmenlerini atamaktadır. Bunun yanı sıra manevi rehberlik ve helal sertifikasyonu gibi alanlarda da faaliyet göstermektedir.

Almanya Müslümanları Koordinasyon Konseyi (KRM)

<https://koordinationsrat.de/>

Almanya Müslümanlar Koordinasyon Konseyi (Alm. *Koordinationsrat der Muslime in Deutschland* – KRM), 2007 yılında kurulan ve ülkedeki büyük İslami çatı kuruluşlarının yer aldığı bir temsil platformudur. Yaklaşık 5 milyon Müslümanın yaşadığı Almanya'da KRM, Müslümanları ilgilendiren konularda federal devletin ve eyaletlerin muhatap aldığı en önemli yapıdır.

KRM'nin amacı, Almanya'da İslam'ın anayasal din hukuku çerçevesinde tanınmasını sağlamak, eyaletler ve federal düzeyde ortak yapılar kurmak ve Müslüman toplumun dini haklarını savunmaktır. KRM koordinasyon ve istişare platformu işlevi görür. Açık Cami Günü, İslam ilahiyatı bölümleri, din dersleri, helal kesim, başörtüsü, bayram günlerinin ortak kutlanması gibi birçok alanda kamuoyuyla ve devletle düzenli diyalog yürütmektedir.

Belçika Müslümanları Yürütme Organı (EMB)

<https://www.emb-net.be/>

Belçika'da İslam dini 1974 yılında resmî olarak tanındı ve bu tanınmayla birlikte devlet nezdinde Müslüman toplumu temsil edecek bir kurumsal yapının oluşturulması süreci başladı. EMB ya da tam adıyla *Exécutif des Musulmans de Belgique*, bu çerçevede 1999 yılında kuruldu. EMB, kuruluşundan itibaren Belçika devleti tarafından İslam inancının resmî muhatabı ve yönetsel işleri yürüten temsil kurumu olarak kabul edildi.

EMB, tanınmış bir dinin resmî idari organı olarak camilerin tanınma süreçlerini yürütmek, imamların atanması ve eğitimi, İslam dersi veren öğretmenlerin onaylanması, hapishane ve hastanelerde dinî danışmanların görevlendirilmesi gibi görevleri yürütmektedir. EMB ülkedeki 350 caminin temsilcisi olarak görev yapıyor.

Fransa İslam Konseyi (CFCM)

<https://cfcm-officiel.fr/>

Fransa İslam Konseyi (Fr. *Conseil Français du Culte Musulman* – CFCM), Fransa'daki Müslüman toplumun dinî konulardaki temsilini sağlamak amacıyla 2003 yılında kuruldu. Bir dernek statüsünde olan CFCM, ülke genelindeki camileri ve bağlı oldukları çatı kuruluşlar olan federasyonları temsil etmeyi hedefler. Yapı, 25 Bölgesel İslam Konseyi (CRCM) ve 2020 sonrası kurulan İl İslam Konseyi (CDCM) yerel yapıları aracılığıyla teşkilatlanmıştır.

CFCM'in görevleri arasında Fransız devleti ve kamuoyuyla Müslüman toplumu arasında temsil ve arabuluculuk yapmak, Müslümanlara yönelik ayrımcılıkla mücadele etmek ve imamların eğitimi gibi alanlarda çalışmalar yürütmek yer alır. CFCM, Fransa'daki 2600 camiden 1000 kadarını temsil etmektedir. Cami derneklerine ek olarak beş büyük federasyon üyeleri arasındadır.

Hollanda Müslümanlarla İletişim Organı (CMO)

<https://www.cmoweb.nl/>

Hollanda'daki Müslüman toplumu devlet nezdinde temsil eden ve resmî muhatap olarak kabul edilen CMO (Hol. *Contactorgaan Moslims en Overheid* – CMO), 2004 yılında kurulmuş ve farklı bakanlıklar tarafından resmî ortak olarak tanınmıştır. Vakıf statüsündeki kurumun temelleri, 11 Eylül 2001 sonrası dönemde Müslümanlarla devlet arasında daha kurumsal ve istikrarlı bir iletişim ihtiyacının ortaya çıkmasıyla atılmıştır. Kuruluş sürecinde hükümetin ve İslami kuruluşların karşılıklı mutabakatı etkili olmuştur.

CMO, günümüzde yaklaşık 380 camiyi ve 10 çatı kuruluşu temsil etmekte, bu sayıyla ülkedeki camilerin yaklaşık %84'ünü kapsamaktadır. CMO'nun görevleri, manevi rehberlik (hapishane ve orduda), din eğitimi (kamu okullarında İslam dersi), helal kesim, imam eğitimi, ayrımcılıkla mücadele gibi alanlarda devletle iş birliğine dayanmaktadır. Bu görevler için Adalet, Savunma, Eğitim ve Tarım Bakanlıkları ile çeşitli anlaşmalar yapılmıştır.

Danimarka Müslümanlar Birliği (DMU)

<https://dmunion.dk/>

Danimarka Müslümanlar Birliği (Dan. *Dansk Muslims Union* – DMU), 2004 yılında ülkedeki büyük Müslüman kuruluşların bir araya gelmesiyle kurulmuş çatı bir örgüttür. Amacı, Danimarka'daki Müslüman toplulukları birleştirmek, onların çıkarlarını temsil etmek ve İslam'ın resmen tanınmasını sağlamak gibi siyasi ve toplumsal hedefleri hayata geçirmektir.

DMU, Müslümanların inanç özgürlüğünü ve toplumsal entegrasyonunu insan hakları temelinde savunmayı, dayanışma ve karşılıklı saygıyı artırmayı amaçlar. Özellikle medeniyetler arası diyalog, hoşgörü ve kamu bilinci gibi kavramları öne çıkaran bir yaklaşıma sahiptir. Danimarka'da İslam hâlâ resmî dinî cemaat olarak tanınmadığı için DMU, bu tanınmayı sağlamak adına örgütlü ve kurumsal bir temsil sunmayı hedeflemektedir.

Norveç İslam Konseyi (IRN)

<https://irn.no/>

Norveç İslam Konseyi (Nor. *Islamsk Råd Norge* – IRN), 1993 yılında resmî olarak kurulan ve ülkedeki Müslümanların çıkarlarını temsil eden en eski ulusal çatı kuruluşudur. IRN, Norveç'teki Müslüman topluluğun devlet nezdindeki muhatabı olma işlevini yıllar boyunca tek başına üstlenmiştir.

Norveç'te 220.000'i aşkın Müslümanın yaşadığı tahmin edilmekte; IRN, hâlen 81 dernek ve yaklaşık 75.000 üyeye faaliyet göstermektedir. Yapı olarak genel kurul, yönetim kurulu, imamlar komisyonu, helal sertifika komisyonu ve çeşitli alt kurullardan oluşur.

Ülkenin en büyük İslami kuruluşlarından bazıları IRN çatısı altındadır. IRN, Norveç'te hâlâ en geniş cami ağına sahip, tanınan ve faaliyet yürüten İslami platformdur.

İtalya İslami Topluluk ve Kuruluşlar Birliği (UCOII)

<https://ucoii.org>

İtalya'daki İslami Topluluk ve Kuruluşlar Birliği (İtal. *Unione delle Comunità e Organizzazioni Islamiche in Italia* – UCOII), 1990 yılında kurulan ve bugün İtalya'daki Müslümanların en geniş temsil gücüne sahip çatı kuruluşudur. 1960'larda kurulan Müslüman Öğrenciler Birliği'nin devamı niteliğindeki UCOII, İtalya genelinde 150'den fazla cami ve dinî merkezi doğrudan ya da dolaylı şekilde temsil etmektedir.

UCOII, Müslümanların sosyal yaşama katılımı, haklarının korunması, İslamofobi ile mücadele ve dini rehberlerin eğitimi gibi birçok alanda faaliyet yürütmektedir. Devletle diyalog içinde olup İtalya İslam Konseyi, İslam Danışma Kurulu ve PriMED imam eğitimi projesi gibi platformlarda Müslümanları temsil etmektedir ve İtalya'daki en görünür ve en kurumsal Müslüman temsil yapısıdır. Kurum, yakın gelecekte resmî “dinî cemaat” statüsü kazanmayı hedeflemektedir.